

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/160/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513204432
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8513204432.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. K. A., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom W. č. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa rodičov Q. A., nar. XX.X.XXXX, bytom W., R. B. č. XXXX/XX, bl. J., zast. opatrovníkom pre toto konanie JUDr. Martinom Rodaničom, vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Bardejov a Z. M., nar. X.X.XXXX, bytom D. V., ul. S. č. X, na návrh navrhovateľov A.. Q. V., nar. X.X.XXXX a V.. Q. V., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom W. č. XXX, v konaní o zverenie mal. dieťaťa do spoločnej pestúnskej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e mal. K. A., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľov A.. Q. V., nar. X.X.XXXX a V.. Q. V., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom W. XXX.

Pestúni A.. Q. V., nar. X.X.XXXX a V.. Q. V., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom W. XXX sú p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia mal. dieťaťa. Sú oprávnení a povinní mať dieťa pri sebe, vykonávať nad ním dohľad, sú povinní sa sústavne a dôsledne starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, právo zastupovať mal. dieťa a spravovať majú iba v bežných veciach.

Súd z a v ä z u j e matku maloletého dieťaťa Z. M., nar. X.X.XXXX, bytom D. V., ul. S. X, prispievať na výživu mal. K. A., nar. XX.XX.XXXX sumou 27,13 eur mesačne, a to vždy do 15-teho dňa toho ktorého vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd z a v ä z u j e otca maloletého dieťaťa Q. A., nar. XX.X.XXXX, toho času bytom na neznámom mieste, prispievať na výživu mal. K. A., nar. XX.XX.XXXX sumou 27,13 eur mesačne, a to vždy do 15-teho dňa toho ktorého vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia predmetným návrhom žiadali, aby súd zveril mal. K. A. do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti s tým, že budú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia dieťaťa, ďalej budú oprávnení a povinní mať dieťa pri sebe, vykonávať nad ním dohľad, povinní sa sústavne a dôsledne starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej, právo dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach a zároveň žiadali, aby súd zaviazal rodičov mal. dieťaťa prispievať na výživu sumou minimálneho výživného počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletá bola predbežným opatrením tunajšieho súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2013 zverená do ich osobnej starostlivosti. Z dôvodu, že predbežné opatrenie je dočasného charakteru a v priebehu a v priebehu jeho účinnosti sa postoj rodičov k dieťaťu nezmenil a rodičia sa ani naďalej nedokážu o dieťa riadne postarať, rozhodli sa o dieťa ďalej starať osobne.

Poukázali na to, že sú manželmi od roku 1995, z manželstva pochádzajú dve deti. Starší syn má 17 rokov, študuje na Strednej zdravotníckej škole v Košiciach. Dcéra má 15 rokov, ukončila Základnú školu v W. a ďalej pokračuje v štúdiu na Gymnázium v Starej Ľubovni. Všetci bývajú v rodinnom dome, obaja navrhovatelia sú zamestnaní, k mal. K. majú vytvorený veľmi pekný vzťah. Dieťa je na nich citovo naviazané.

Navrhovatelia sú zapísaní v zozname žiadateľov o osvojenie alebo pestúnsku starostlivosť na Úrade práce, Sociálnych vecí a rodiny v Prešove od dňa 01.03.2013. Doposiaľ neboli súdne trestaní a ich zdravotný stav je dobrý.

Súd uznesením č.k. 4P/160/2013-15 z 01.10.2013 ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

Následne súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, rodičom a kolíznemu opatrovníkovi spolu s návrhom na vyjadrenie a vo veci vytýčil pojednávanie.

Keďže otcovi mal. dieťaťa nebolo možné doručiť zásielky súdu, ani sa nepodarilo zistiť adresu na ktorej by sa zdržiaval, súd mu ustanovil opatrovníka pre toto konanie v osobe JUDr. Martina Rodaniča, vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Bardejov, a to uznesením č.k. 4P/160/2013-46 zo dňa 23.1.2014.

Navrhovatelia na pojednávaní na podanom návrhu v celom rozsahu trvali, uviedli, že dieťa majú v svojej starostlivosti od 27.07.2013, je medzi nimi vytvorený pekný citový vzťah..

Matka mal. dieťaťa a opatrovník otca mal. dieťaťa sa na pojednávanie nedostavili, predvolanie mali riadne a včas vykázané, svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnili, a preto súd vo veci pojednával v ich neprítomnosti v zmysle ut. § 101 ods. 2 O.s.p.

V písomnom stanovisku zo dňa 04.11.2013 matka uviedla, že sa nemôže pojednávania na deň 26.11.2013 zúčastniť pre zlý zdravotný stav /generalizovaná epilepsia/ a so zverením dcéry K. do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľom - manželom V. súhlasí. Poukázala na svoje stanovisko, ktoré prezentovala na pojednávaní vo veci č.k. 2P/80/2013 o zverenie do spoločnej pestúnskej starostlivosti syna B. M., a to tiež manželom V.. Poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 117,50 eur a je to jej jediný príjem. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa nemôže o deti osobne starať.

Kolízny opatrovník na pojednávaní s návrhom súhlasil, poukázal na skutočnosť, že mal. K. A. je naďalej vychovávaná spolu so svojim starším bratom B. M. u navrhovateľov. Obývajú rodinný poschodový murovaný dom, ktorý sa nachádza v strede obce W., rodina bola opakovane navštevovaná a navrhovatelia majú vytvorené všetky predpoklady pre zabezpečenie starostlivosti o mal. dieťa.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom oboch navrhovateľov, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi doloženými do spisu, ako aj ďalším obsahom spisu a tiež pripojeného spisu 2P/80/2013 a zistil nasledovný skutkový stav.

Mal. K. A. je dieťaťom matky Z. M., nar. XX.XX.XXXX a otca Q. A., nar. XX.XX.XXXX. Matka má ešte ďalšie dieťa B. M., u ktorého otcovstvo nie je určené. Obe deti boli uznesením - predbežným opatrením, tunajšieho súdu č.k. 2P/57/2013-23 zo dňa 24.06.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2013, zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľom. Dôvodom zverenia bola tá skutočnosť, že obe deti boli umiestnené v Krízovom stredisku Stará Ľubovňa z dôvodu nezájmu biologických rodičov.

Navrhovatelia dokladovali, že doposiaľ neboli súdne trestaní, že ich zdravotný stav je dobrý a majú predpoklady pre zabezpečenia riadnej starostlivosti o mal. K..

Navrhovateľ Q. V. je zamestnaný v neštátnom zdravotníckom zariadení Prodatik, s.r.o. ako ortopedický protetik s príjmom cca 350 eur mesačne a jeho manželka Q. V. pracuje ako zástupkyňa vedúcej Domova pre seniorov - Krízového strediska v Starej Ľubovni s príjmom cca 600 eur mesačne.

Z ich manželstva pochádzajú dve deti. Starší syn má 17 rokov, študuje na Strednej zdravotníckej škole v Košiciach. Dcéra má 15 rokov, ukončila Základnú školu v W. a ďalej pokračuje v štúdiu na Gymnáziu v Starej Ľubovni. Všetci bývajú v rodinnom dome, v ktorom sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť aj o mal. K..

Matka mal. dieťaťa Z. M. je na čiastočnom invalidnom dôchodku, ktorý podľa jej vyjadrenie poberá vo výške 117,50 eur mesačne, iný príjem nemá. Má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. synovi B., ktorý bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 2P/80/2013 tiež zverený do pestúnskej starostlivosti navrhovateľom.. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len pestún).

Podľa ods. 2 cit. zákonného ustanovenia pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa ods. 3 cit. ustanovenia maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažkou prekonateľnou prekážkou.

Podľa ods. 4 cit. zákonného ustanovenia v rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

Podľa § 50 ods. 1 Zákona o rodine pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 51 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 cit. zák. ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Predmetom konania je zverenie mal. K. A. do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľom.

Pestúnska starostlivosť je osobitnou formou štátom sprostredkovanej a hmotne zabezpečovanej náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa, ktorá nahrádza osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Definícia pestúnskej starostlivosti uvedená v R 28/1975 ešte zdôrazňovala dlhodobosť tejto formy náhradnej starostlivosti, keďže podľa zákona o pestúnskej starostlivosti dieťa, ktorého výchova u rodičov nie je zabezpečená z príčin, ktoré budú zrejme dlhodobé, sa môže zveriť do pestúnskej starostlivosti iného občana, ak záujem dieťaťa vyžaduje zverenie do takej starostlivosti.

Ak súd rozhodne o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, nevzniká medzi týmto dieťaťom a pestúnom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi tak, ako je to pri osvojení, nedochádza ani k zániku rodičovských práv a povinností, ani k zániku vyživovacej povinnosti a rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Pestún je však povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Základnou hmotnoprávnou podmienkou na zverenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti je skutočnosť, že rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako ja v iných právnych predpisoch.

Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, má osobné predpoklady /najmä zdravotné, osobnostné, morálne/, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Pri zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti nedochádza k preferovaniu príbuzných maloletého ako budúcich pestúnov tak, ako je to pri náhradnej osobnej starostlivosti v zmysle ust. § 45 ods. 2 Zák. o rodine.

Podľa R 31/1975: zákon o pestúnskej starostlivosti neumožňuje súdu zveriť dieťa do pestúnskej starostlivosti aj na čas do rozhodnutia súdu, ak keď dieťa v starostlivosti pestúnov už bolo pred rozhodnutím súdu..

Súd po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že podaný návrh je dôvodný. Navrhovatelia spĺňajú všetky podmienky na to, aby sa mohli stať pestúnmi, majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, majú zdravotné, aj osobnostné a morálne predpoklady, sú zapísaní do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s nimi žijú v domácnosti zaručujú, že budú pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme mal. K..

Zo stanoviska kolízneho opatrovníka mal súd za preukázané, že mal. dieťa sa veľmi dobre prispôbilo v novej rodine a v novom prostredí.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd podanému návrhu vyhovel a mal. dieťa zveril do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľov a vymedzil im rozsah práv a povinností.

Zároveň súd oboch rodičov zaviazal prispievať na výživu dieťaťa v minimálnej výške t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. T.č. táto suma činí od 01.07.2013 v zmysle opatrenia MPSVaR č. 186/2013 Z.z. o úprave súm životného minima sumu 27,13 eur, ktorú sú rodičia povinný uhrádzať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Súd tu poukazuje na skutočnosť, že matka mal. dieťaťa poberá len čiastočný invalidný dôchodok a u otca mal. dieťaťa, ktorý sa zdržiava na neznámom mieste výšku jeho príjmu nebolo možné zistiť.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4P/160/2013

-7-

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.